

Jeroen Riemeijer

Bizarre nevel

Hoe zij verdween

mosae libro

ISBN: 978 90 8666 490 0

NUR: 600; 402

© 2019 Jeroen Riemeijer

Mosae Libro, Maastricht

Illustratie omslag: Simone van der Velden

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor het overnemen van gedeelten uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (Artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Voor Joke

Mijn lieveling

INHOUD

Inleiding	9
29 mei 2018	10
Leven is alleen met jou	16
Wij hadden het leven lief	17
Dochters	22
Het knopje 'leed' gaat aan	30
Het ongewisse tegemoet	44
Alzheimer	50
Mantelzorg	53
Voorlichting	56
Kippen en geiten	63
Persoonsgebonden hel	65
Een noodplaatsing	71
Thuiszorg	74
De bel	76
Een verpleegtehuis	81
Hey Gerard	85
Etenstijd!	92
Singapore	95
O God, ze gaat	99
Blue Monday?	104
Lekker wijf	107
Alles is donker	111
Medicijngebruik	115
Hij was kinderarts	118

Vrienden	122
Je raakt gewend aan hoe dingen zijn	127
Pulau Perhentian – Kota Bharu – Maleisië	132
Voorbereiden op haar dood	135
Avond	138
Zondagochtend	141
Afscheid	142
Advies	149
Wat zeggen en zien anderen?	152
En dan belt Medemblik	170
Met dank aan:	179
Aandacht voor alzheimer	180

INLEIDING

Alzheimer heeft mijn lieve en mooie vrouw treuzelend vernietigd.

Ik schrijf dit rauwe en wellicht enigszins cynische boek omdat ik mijn emotie, pijn en ervaringen wil delen. Niet om de lezer af te schrikken. Niet omdat ik een zure, ouwe en sacherijnige man ben. Het boek geeft hopelijk een beeld van wie wij waren, en wie we zijn geworden door de ziekte. Het beschrijft ook hoe onze dochters en vrienden daarmee omgaan. Het is een monument voor haar, een open reflectie op ons leven en op wat het alzheimermysterie bij ons heeft aangericht.

Waar het over gaat, zijn de steeds verder afnemende tekenen van liefde, die echter in toenemende mate waarde krijgen. Vroeger waren het lieve woorden, een dikke kus en een potje vrijen. Dat hele pakket was jarenlang meer dan voldoende en stond als een huis. Maar de kleine, afbrokelende momenten die nu nog resteren, zijn onevenredig dierbaar. Nu is er een kneep in mijn hand, iets van een woordje of een korte blik. Daar hecht ik veel meer waarde aan. Daar word ik vrolijk van en put ik kracht uit.

29 MEI 2018

Jouw ogen kijken mij onbeweeglijk en zijdelings aan, zo vroeg in de ochtend. Ineens zo helder, nog altijd innemend. Ik sla je in stilte gade. Die prachtige groene ogen waarin ik al bijna mijn hele leven verdrink. Waar ik geen weerstand aan kan bieden. Ze kunnen mij sturen, betoveren, imponeren, vertederen en geil maken. Die ogen kijken mij nu zeker ook indringend aan. Zou je het voelen?

Vandaag ga je weg. Het is jouw laatste nacht thuis geweest.

Een wurgslang draait zich zorgvuldig om mijn nek. Mijn spieren verkrampen. Alles doet me zeer. En jij ligt daar, rustig wakker wordend in een ziekenhuisbed midden in de kamer. Een bed dat daar niet thuishoort. In ons huis past geen ziekte. Wij zouden daarvan gevrijwaard blijven. Wij zouden niet ziek worden.

Wij niet.

Maar wij dus ook.

Ineens stond dat verdomde bed daar. Weer zo'n fase waar ik me bij moest neerleggen. Steeds maar weer die stapjes verder in het ziekteproces. Steeds maar dat vechten tegen het gevoel: Laat het niet waar zijn. Het mag niet. Het leven is alleen compleet als jij er bent. Blijf in godsnaam bij me. Toch was het bed ook een uitkomst, want je kunt niet meer naar boven. De trap is een onneembare hindernis geworden. Je voeten optillen en je gewicht verplaatsen: gezonde mensen doen dat zonder erbij na te denken. Maar wat als je het niet

meer begrijpt? Wat is 'boven'? Handen vast aan de leuning. Aan beide kanten. Waarom moet mijn voet omhoog? Al die handelingen tegelijkertijd. Het bleek te veel gevraagd.

De laatste nachten voor jouw vertrek sliep jij in dat bed en lag ik op de bank, vlak bij je. Natuurlijk sliep ik niet. Hoe kun je slapen als je weet dat je vrouw weggaat? Het huis uit. Hoe kun je slapen als je moet toegeven dat het thuis niet meer gaat? Dat je het niet meer kunt opbrengen. Dat het te gevaarlijk wordt. Verstand, schaamte, realiteit, verdriet: een mix van dat alles. De gedachten infecteren mijn ziel en zetten mij op non-actief. Alsof mijn ingewanden met een knijptang uit mijn lichaam worden gerukt. Ik haat mezelf. Ik ben een hufter, een klootzak, maar ik kan niet anders. Ik heb geen keuze. Het aan jou uitleggen, heeft geen zin. Maar maakt dat de situatie eenvoudiger? Niet echt. Ik wilde niets liever dan bij jou wonen. Bij je zijn, vierentwintig uur per dag. Voor je zorgen. Samen van het leven genieten. Dat hadden we elkaar destijds beloofd.

Veertig jaar, één maand en tien dagen hebben wij samengewoond. En toen was het op. Vandaag ga je weg. In de afgelopen periode hoorde ik mensen vaak zeggen: 'Jeroen, het kan zo niet meer. Dit gaat niet goed.' Flikker toch op, dacht ik dan, terwijl ik de blikken ontweek. Ik kan het wel! Ik zorg voor haar tot ik erbij neerval. Dat was standaard mijn reactie. Tot voor kort.

Het was mijn beslissing. Wat moest ik anders? Zoveel gevoelens tegelijk. Om stapelgek van te worden.

Je kijkt me aan. Zo mooi, zo lief.

‘Hoi, goeiemorgen’, zeg ik, terwijl het helemaal geen goeie morgen is. Toch schijnt de zon door het spleetje van de gordijnen: het is prachtig weer.

Iets terugzeggen, kun je al heel lang niet meer. Ook de hersencellen die daarvoor nodig zijn, zijn ingepakt en uitgeschakeld door die raadselachtige eiwitten die zich steeds verder in jouw hoofd nestelen. De ziekte van Alzheimer heeft jouw aansturing overgenomen.

Knuffelen vind je al tijden niet meer prettig. Toch laat je het deze ochtend ineens zonder tegenstribbelen toe. Wang tegen wang. Mijn tranen vloeien rijkelijk over jouw lieve gezicht. Je lijkt tevreden met nog een knuffel. Vol onbegrip kijk je mij aan. Ik huil de tranen uit mijn hoofd. Hoezo, lijkt je te vragen. Ik heb steeds alles aan je uitgelegd, maar deze bizarre reden kan ik niet verwoorden. Sorry. Nog één keer houd ik je stevig vast in ons huis. Jouw huis. Hier voel jij je veilig. Hier kun je de hele dag folders vouwen, rond de tafel lopen en de beeldjes heen en weer verschuiven. Hier hebben we gelachen en gehuild, de kerstboom laten omvallen, ons verbaasd over weer een nieuw vriendje van een van onze dochters, onze vrienden ontvangen, op de bank gevreeën, onze zeldzame ruzies uitgevochten en gewoon geluk gekend. En ik heb besloten dat dit jouw laatste dag thuis zou zijn.

Ik.

Jouw huis.

Ook vandaag een ontbijt met een eitje, fruit en wat sap. Dat vind je altijd lekker. Jouw plekje is hier aan tafel. Vertrouwd, zo moet het zijn. Zelf eten gaat niet meer. Maar wat geeft het?

Ik help je op het toilet, was je lichaam en kleed je aan. Je ondergaat het zonder beklag of tegenwerking. Maar de ene dag is de andere niet. Soms is er woede en onderga je deze schoonmaakhandelingen met een luid gegrom.

Een beetje make-up op je gezicht. Het valt niet mee, maar ik krijg het ook vandaag weer voor elkaar. Mascara en oogschaduw. Volgens mij zit het zo wel netjes. Met een potloodje je ogen accentueren, dat deed jij altijd en ik vond dat prachtig. Het stond sexy. Maar ik durf dat niet. Je beweegt constant, waardoor ik bang ben dat het potloodje jouw oog raakt. Dan maar niet. Zo is het ook mooi. Zoals altijd nette kleren aan. Dat past bij jou. Een goedgeklede, voorkomende stoot. Dat was je en dat zul je blijven. Een mooie vrouw.

Nog een kopje koffie voor we gaan. Mijn handen trillen als ik je kopje op tafel zet. Koffie met een rietje. Je moet erom lachen.

Nog één keer lopen we samen door de kamer en kijken we naar de foto's op het dressoir. 'Die', zeg je en je wijst naar onze trouwfoto. Veel woorden heb je niet meer. En dat terwijl jouw woorden voorheen zoveel zeggingskracht hadden.

Sharony arriveert. Gelukkig gaat ze met ons mee. Ook haar ogen staan op intens verdriet. Ook zij vecht tegen de tranen, omdat ze begrijpt dat het onomkeerbaar is. Joke gaat weg. Haar moeder gaat weg. Zij die haar met zoveel liefde heeft grootgebracht.

Weg.

Mijn blik op de klok.

Nog een uurtje.